

Konsernimääräys Vuoden 2021 tilinpäätöksen laadinta 1.12.2021, TRE:6908/02.02.02/2021  
Liite 6 Malli yksikön sisäisen valvonnan selonteoksi

## Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksella

Johtokunta ohjaa ja valvoo Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitosta ja sen vastuulle kuuluvaa toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon, talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Liikelaitoksen toimitusjohtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena yksikön ja sen vastuulle kuuluvaa toimintaa ja vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Johtamis- ja valvontavastuu kattaa myös omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Johtokunta on käsitellyt 17.2.2021 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen toimintaympäristöanalyysin, sisäisen valvonnan toimintavan kuvauksen ja itsearviointin (tilinpäätös, liite 5).

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty alla esitettävien sekä tilinpäätöksen liitteessä tarkemmin kuvattujen sisäisen valvonnan osa-alueiden toimintatapojen kuvausten ja itsearviointien mukaisesti.

### Hallinto- ja johtamiskulttuuri

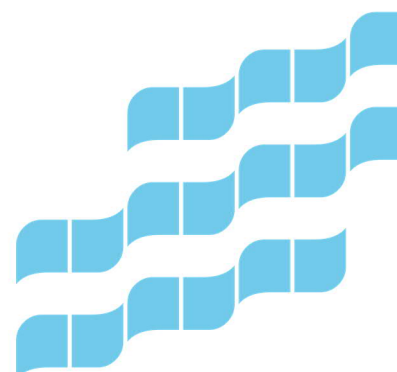
Hallinto- ja johtamiskulttuuria toteutetaan ohjeistusten mukaisesti. Kaupungin ohjeistusten ja lainsäädännön muutokset vaativat säännöllistä seuranta.

### Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Myös TKL:n toimintaan liittyy erilaisia riskejä, minkä vuoksi riskienhallintaan ja siihen liittyvään dokumentointiin on jo usean vuoden ajan panostettu. Vuonna 2021 on laadittu uusi Granite-järjestelmän mukainen laaja riskien kartoitus ja arviointi sekä siihen liittyvä vastuutus. Johtokunnan ohella riskienhallintaa on käsitelty myös YTR-ryhmässä yhdessä henkilöstön edustajien kanssa. Riskienhallinnan seuranta sekä toimintojen kehitys- ja päivitystyötä jatketaan osana normaalia toimintaa

### Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Valvonta on asianmukaisesti järjestettyä. Hankintojen osa-alueella jatketaan yhteistyössä Tuomi-Logistiikan kanssa kilpailuttamisia myös pienemmissä hankintakokonaisuuksissa. Yhteistyössä Nyssen kanssa kehitetään seuranta ja raportointia yhteisten tavoitteiden sekä kannustejärjestelmän osalta. Tuotantostrategiaa luonnostellaan tulevaisuuden tilaajayhteistyö ja uuden



käyttövoiman mukaisen kaluston vaatimukset huomioiden. Valvonnan ohella ylläpidetään jatkuvaa valmiutta poikkeustilanteisiin.

#### Viestintä ja raportointi

Pääosin hyvin toimivan raportoinnin ohella tiedonvälitys on pyritty hoitamaan monipuolisesti eri kanavia käyttäen. Eritoten kuljettajaviestinnän kehittäminen ja sen haasteet ovat kehitystyön valokeilassa.

#### Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta ja arviointi

Seuranta toteutettu kattavasti. Seurannan kehittämistyötä jatketaan säännöllisesti.

#### Riskiprofiili

Johtokunta on käsitellyt 15.6.2021 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen riskiprofiilin. Liikelaitoksessa on tunnistettu merkittävimmät yksikön toimintaa uhkaavat riskit ja määritelty, miten niihin vastataan. Riskien hallinta ja sen seuranta on vastuutettu. Tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen toiminnalle tai tavoitteiden toteutumiselle.

#### Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos on kuvannut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavan ja arvioinut nykytilaan liittyviä puutteita sekä on määritellyt kehittämistoimenpiteet liitteenä olevan kuvauksen mukaisesti.

Kokonaisarviona Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johto lausuu, että liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääosin hyvällä tasolla. Merkittäviä puutteita ei ole todettu. Kehittämistä vaativat keskeisimmät asiat ja toimenpiteet ovat:

- toimintaympäristöanalyysin ja riskiprofiilin vuotuinen päivittäminen
- hankintojen kilpailutukseen jatkaminen
- varikkotoimintojen suunnitteluun liittyvät selvitykset

Tampereella 26 päivänä tammikuuta 2022

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos  
Pekka Pirhonen, toimitusjohtaja

